

AMMETANTESYSTEM GIVER TUNGE OG TILFREDSE KALVE

Kalve får god start på livet, når de passes af ammetanter i op til 6 måneder.

AARHUS UNIVERSITET OG Center for Frilandsdyr har testet et ammetantesystem, hvor Holstein-udsætterkøer fra mælkeproduktionen blev koblet med to Holstein-tyrekalve i løbet af de første leveuger.

Høj tilvækst og trivsel

Ko-kalv parrene blev sat på græs sammen, når der var etableret en stabil tilknytning. Kalvene kvitterede med god trivsel og en tilvækst på ca. 1 kg pr. dag fra fødsel til 6 måneder. Tyrekalvene blev kastreret inden for den første måned for at tilgodese håndtering på marken, når dyrene var over et år, og høj kødkvalitet.

Ammetanter af malkerace er gode til at producere mælk. Det skal derfor være et opmærksomhedspunkt, at køerne får tilstrækkeligt næring fra græs og suppleringsfoder for ikke at tabe huld og kropsvægt. I et ammetantesystem er der brug for løbende at vurdere, om ammetanten fortsat kan producere mælk nok, eller om kalvene bør fravænes.

Ca. halvdelen af de ammetanter, der var taget ud af mælkeproduktionen mellem 3 - 6 mdr. efter kælvning, kunne efterfølgende passe kalvene i over 6 mdr. Den anden halvdel af ammetanterne kunne passe kalvene i 4-6 mdr. De sent-fravænnede kalve blev ved med at være lidt foran de tidligt fravænnede kalve.

Tilknytning kræver tålmodighed

Den største indsats i et ammetantesystem er etablering af en god kontakt mellem ko og kalv. Det kræver en ekstra arbejdsindsats at få skabt en god relation mellem kalve som er 1-14 dage gamle og ammetanten, men det lykkes for langt de fleste køer og kalve. I GrOBEat er det lykkedes med over 90 pct. af parrene.

En af vejene til succes er bl.a. etablering af et kalveskjul i boksen, så kalvene i de første dage holdes adskilt fra koen - undtagen når de skal hjælpes til at finde yveret og drikke. Derefter kan kontakten øges gradvist. Det tager ca. en uge at få etableret ko-kalv parrene, og i denne periode er der brug for tål-

Foto: Helene Uller-Kristensen

Ammetanter og kalve blev sat på græs sammen, når der var etableret en stabil tilknytning.

●
Det kræver en ekstra arbejdsindsats at få skabt en god relation mellem kalv og ammetante

modighed og fuld opmærksomhed.

Ingen slagteanmærkninger

En tredjedel af projektets 48 kalve blev slagtet ved 8 mdr. alderen. Ved at kombinere afgræsning, suppleringsfodring og

staldperiode er det muligt at få Holsteinstude på 8 mdr. til at veje 300-350 kg. Bruger man kødkvægskrydsningskalve er vægten højere.

De 16 GrOBEat-kalve havde ingen slagteanmærkninger, så systemet leverer sunde slagtedy, hvilket er i overensstemmelse med, at et system med ammetanter helst skal reducere sygdomsniveauet og gøre behovet for behandlinger minimalt.

Næste skridt i projektet er at evaluere spisekvaliteten og klimabelastningen fra disse dyr. De resterende 32 kalve fortsætter i GrOBEat-systemet med afgræsning indtil slagtning ved 16 mdr.

Projektet GrOBEat er en del af Organic RDD 6-programmet, som koordineres af ICROFS i samarbejde med GUDP. ●

AF MARGRETHE THERKILSEN, AU-FOOD, MOGENS VESTERGAARD, AU-ANIS OG KIRSTINE FLINTHOLM JØRGENSEN, CENTER FOR FRILANDSDYR